



Čím se liší od sebe Zpravodaj a Formační příloha? Zpravodaj přináší informace o tom, co se v dělo v národním společenství a zve na akce, které národní společenství připravuje. Otiskujeme také vaše ohlasy a glosy. Zpravodaj je oficiální kronikou národního společenství.

Formační příloha vzniká jako písemná pomoc všem, kteří nechtějí zapomínat na svoji odpovědnost dbát na svoji osobní formaci jako člena Sekulárního františkánského řádu. A rádi čtou zkušenosti našich bratří a sester a duchovní úvahy (LFK)

Pozvání do intimity s Bohem.

Úvod:

Ptej se svých starců a řeknou ti...

Národní rada SFR vyslovila přání: usilujte o zvýšení úrovně duchovního života našich společenství a o obnovu našich povolání. Trvalá formace františkánů, bratří a sester žijících ve světě, je něčím, co pro naši křehkost zůstává, či mělo by zůstat součástí našeho snažení neustále. Základem této formace je Evangelium a spisy svatého otce Františka. A příklad života našeho Pána, jakož i jeho herolda z Assisi, bratra, který se tak poctivě a věrně snažil jít v Mistrových stopách. V proměnách času a s jeho znameními jsou pak pro naši formaci důležitá svědectví života z víry těch bratří a sester, kteří nám mohou být také rádci a příkladem již tím, že žili v čase a na místě nám bližším, historicky i kulturně. Na tom je založena myšlenka čtvrtletní Přílohy Zpravodaje, a to ve dvou podobách. Tou jednou budou životní příběhy těch, kdo nás duchovně vedli, bratří a sester, kteří nás již předešli na věčnost a přitom v naší paměti a v našich srdcích zůstávají proto, že se výrazným způsobem zasloužili o pevnost a ryzost našich duchovních povolání. Každá Příloha by pokud možno měla napříště obsahovat jeden takový medailonek ze života svědků víry a františkánského charizmatu.

„Pozvání do intimity s Bohem“ je jen jinou cestou k témuž cíli: je hledáním opory pro naši duchovní obnovu u velké osobnosti církve nedávné minulosti a odvážného svědka víry v těžkých časech, jakým byl **P. Dr. Jan Evangelista Urban OFM**. Tuto jeho charakteristiku vyslovil dnes už svatý papež Jan Pavel II. při své druhé návštěvě v ČR, čtyři roky po smrti otce Jana; hovořil o něm jako o jednom ze „sedmi statečných“ české i univerzální církve. Jan Evangelista Urban byl františkán strhujícího povolání udivujícího svou dynamikou a doslova šokujícími obraty. Před 100 lety /1915/ vstupoval do III. řádu sv. Františka- ve svých 14 letech (!), za pouhé tři roky potom vstupuje do 1. řádu, pouhé další 4

roky potřebuje ke složení věčných slibů, ve 23 letech je vysvěcen na kněze, a za 12 let se z kluka vstupujícího do Třetího řádu stává jeho ředitelem (1927).

Někdy v té době se seznamuje s křesťanským politikem JUDr. Františkem Noskem, který jako exministr a zralý muž vstupuje do Třetího řádu sv. Františka. Duchovní cesty těchto dvou výjimečných osobností se na několik let setkávají. Otec Jan svou radikální duchovností proměňuje společenství Třetího řádu a už po roce od převzetí odpovědnosti za jeho růst zakládá – ze sester z jeho řad – Apoštolát sv. Františka (1928). Jedním z prvních působišť evangelizace a charitativní služby Apoštolátu se stává nová periferní část Prahy-Spořilov, kde po 7 letech - před 80 lety- byl vysvěcen kostel tehdy ještě blahoslavené Anežky a českých patronů.

O zásluhy na vybudování kostela, kolem něhož i dnes žije naše místní společenství sekulárního řádu, se dělí mnoho věrných křesťanů, ale mezi nimi především kněz-františkán Urban a františkán-laik z Třetího řádu Nosek. Ten se již vysvěcení nedožil, zemřel několik měsíců předtím. Spořilovské společenství jako svůj duchovní závazek bere již celá desetiletí za své starat se o památku **Dr. Františka Noska**, toho o generaci staršího penitenta P. Dr. Jana Evangelisty Urbana. V hagiografii- životopisech svatých, se vícekrát setkáváme s podivuhodným duchovním růstem ke svatosti penitenta a jeho zpovědníka. V případě našich dvou životních vzorů jde prozatím jen o kandidáty blahorečení: diecézní proces blahorečení P. Jana Evangelisty Urbana byl zahájen před 15 lety (8. 11. 2000), u Dr. Františka Noska jde dosud o přípravnou fázi tohoto procesu. Přesto je možné ze setkání a vzájemné spolupráce na poli duchovním i sociálním těch dvou nacházet hluboká poučení.

Tím, že zahrneme do úvah o životě z víry O. Jana Evangelisty i jeho penitenta, rozšiřuje se nám poznání zpět do minulosti až k začátku 20. století, a dává nám tak lépe pochopit duchovní čtení našich dějin sahající až do současnosti. V roce 1901, kdy se narodil malý Josef křtem, a později Jan Evangelista řeholním jménem, byl už František Nosek v kvintě Chrudimského gymnázia. Když potom v roce 1905 přišel do Prahy studovat Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, prodělal mladý maturant František kulturní šok v několika směrech. Praha byla již církvi nepřátelská, ač většina byla stále ještě matrikově katolíky. Praha byla rozdělená národnostně, a spory mezi Čechy a Němci měly přednost před křesťanstvím. Praha byla rozdělena sociálně a třídní rozpory měly navrch nad křesťanstvím. A konečně v Praze byl již přítomen antisemitismus. Všechny budoucí pohromy, jež měly ve 20.století přijít, byly již na začátku století přítomny, a to nejen ve skrytosti.

Josef Urban vstupuje do Třetího řádu v době, kdy 1. světová válka již byla v plném proudu, a kdy již bylo jasné, že hned tak neskončí (jak se tak mnozí domnívali na jejím počátku). Ještě jasnější pak bylo, že tato válka bude definitivním hřebíčkem do rakve „aliance trůnu a oltáře“ rakousko-uherského mocnářství. Po válce - kdy Josef vstupuje jako Jan Evangelista do 1. řádu sv. Františka - u nás „volala katolická církev SOS“ - jak píší přátelé a pamětníci

z družiny Dr. Noska. V situaci krize katolické církve vstupuje Urban do řehole, a Nosek do politiky - oba v zájmu záchrany toho, co se pro věc církve zachránit dá. O desetiletí později, kdy se Urban stává ředitelem Třetího řádu a zakládá Apoštolát „sester bez hábitu“ a Nosek skládá profesní sliby sekulárního františkána - ovšem také „bez hábitu“, se již schyluje ke světové hospodářské krizi. V posledních projevech poslance Noska v parlamentu je již patrné vědomí hrozícího nebezpečí totalitního režimu německého nacismu. A v roce 1938, kdy si Noskovi pozůstali družiníci již třetím rokem kladli otázku: „Co by tomu řekl Dr. Nosek?“, je Dr. Jan Evangelista zvolen provinciálem České provincie františkánského řádu. První republika ústí v Republiku druhou a v Protektorát.

Postoje těch dvou, zpovědníka a penitenta, se vyznačují podobnou statečností, a „bláznovstvím pro Krista“. Oba usilují o to, „vrátit Čechy Bohu“, jak toto snažení Urban nazval, a to, u obou, navzdory nepřízni doby. Zpovědník dokáže říci o svém penitentovi, že nás všechny učil, jak máme věřit, žít a pracovat, a sám v tomto umění pokračuje. Po nástupu „hnědé totality“ se udivující kadence veřejné a publikační činnosti P. Urbana z let svobodné společnosti zpomaluje a koncentruje do duchovně záchovných snah; vracet Čechy Bohu šlo obtížně. Docent Václav Ventura ve své 'sondě do dějin české teologie a spirituality' „Jan Evangelista Urban - život a dílo“ (CDK Brno 2001) uvádí více než 10 drobně psaných stran bibliografie Urbanových prací, z nichž co do počtu zřejmě převažují články publikované v Serafinském praporu, tedy pro Třetí řád. Za Protektorátu jde pak spolu s „Katolíkem“ prakticky o výlučné pole publikační činnosti. Po válce se nakrátko veřejné pole pro evangelizaci otevírá a Urbanovy knihy „Učení víry“, „Duchovní život“ a 4. vydání modlitební knihy „K Bohu“ (původně 1933) vydané jako duchovní vedení pro katolickou inteligenci, vycházejí téhož roku (1946). Některé z nich chovají ještě dnes zbylí pamětníci jako svůj vzácný poklad, z něhož čerpali po celá desetiletí nesvobody. Pro nás Čechy to může být obtížné přijmout skutečnost, že komunistická ideologie byla duchovnímu působení církve a evangelizaci ještě radikálněji nepřátelská než ta nacistická. Ještě obtížnější bylo a je přijmout, že pronásledování „od svých vlastních“ vždy více bolí než pronásledování od těch „cizích.“ Ale v té časové následnosti je také jeden ze zdrojů onoho radikálního nepřátelství; „duch vzpoury“ proti Bohu totality „rudé“ se mohl opírat o zrůdnost předchozí vzpoury proti Bohu totality „hnědé“. Jisté je to, že apoštol chudých na pražských předměstích byl zastánci proletariátu odsouzen na 14 let do vězení a jeho publikační činnost v letech padesátých představuje pouze z vězení propašovaný List ze žaláře „Bratřím a sestrám v Kristu Ježíši a sv. Otcí Františkovi“. Patrně autorka strojopisného opisu si ani není jista, zda list pochází z podzimu 1950 či 1951 (a P. Urbanovi přidává za jméno – jistě v dobré víře - OSF namísto OFM). Jisté je to, že list takové síly Ducha byl adresován našim předchůdcům, bratřím a sestrám Třetího řádu; i ve vězení leželi jejich někdejšímu řediteli na srdci, i ze žaláře se jim snažil poskytnout duchovní asistenci „v dobách vážných, kdy pokoj a úsměv usazené zemi může vrátit jen Bůh“.

Již za protektorátu, a ještě více potom po „Vítězném únoru“ se ukázalo, jak duchovně promyšlené, ba geniální bylo založení **Sester Apoštolátu sv. Františka**; „Sestry Urbanky“ jako „sestry bez hábitu“ byly pro obě totality obtížně rozpoznatelné; jejich apoštolát probíhal ve skrytosti, jak ostatně dárčům radí sám Pán. Sestry žily a působily nikoliv v kláštorech, ale „ve světě“ a ve dvojicích, jak radil zase svatý František: ve dvou se to lépe táhne! Sestry byly navíc vybaveny charizmatem svého zakladatele tak účinně, že z něj dokázaly žít i v dlouhých letech, kdy byl jejich otec ve vězení. A Dr. Jan Evangelista Urban, duchovní vůdce a doktor filosofie zatím prodělával své „postgraduální studium“, svou další univerzitu, již mu byl - jako řadě dalších - kriminál. Duchovní plody tohoto kontemplativního způsobu života v klauzuře speciálního typu se mohly navenek projevit až poté, kdy po 13 a půl roku mohl otec Jan vězení opustit. A zejména potom, když v závěru šedesátých let mohl opět nakrátko duchovně zazářit těm Čechům, které měl v úmyslu vrátit Bohu.

Otec Jan sám později dokázal říci o letech svého věznění: tam jsem byl potřebnější! Nepochybně tím myslel i své působení za zdmi žaláře, a to se v jeho případě týkalo i jeho vězňitelů. A k těm by se byl býval kněz jinak těžko dostal. A ani tam nebylo otcovo působení bez účinku, jak svědčí jeden z jeho stručných zápisků jakéhosi deníčku té doby, kdy mu – jaké štěstí - hostii tajně předával „tajný“, příslušník STB. Ale ta „potřebnost“ měla ještě další, a možná důležitější stránku: „intimita s Bohem“ za zdmi vězení duchovnímu vůdci dopřála takové dary Ducha svatého, jakými by snad ani nemohl být obdařen za podmínek náboženské svobody. Tento duchovní paradox vyjádřila jedna sestra jako účastnice Plenárního sněmu prorockým výrokem: „I tu dobu pronásledování církve je třeba přijmout jako „čas navštívení a milosti“. - To jsou „tvrdá slova“ - kdo je má poslouchat?

Avšak z celého dalšího působení O. Jana Evangelisty po jeho propuštění z vězení je patrné, že on sám, nevinně vězněný skoro 14 let, tak tuto dobu pochopil a přijal: jako čas navštívení a milosti. A tu milost dokázal přetavit do nového vidění: „vize“ církve a jejího evangelizačního působení. Ve františkánské tradici již legendární pojem „pravé radosti“ svatého Františka tak nemohl nabýt přesvědčivějšího svědectví; vždyť šlo o mnohem víc než o marné tlučení na fortnu kláštera jedné mrazivé a deštivé noci - proti létům skutečného držení za branami vězení!

Během krátkého a relativního uvolnění tenat totalitní moci mohl otec Jan opět publikovat, dokonce s církevním schválením. Česká katolická charita v „Ústředním církevním nakladatelství“ se odvážila zveřejnit dvě stati otce Urbana: Dnešní přístup k teologii a Křesťan v současném světě. Mělo jít o Řadu ŽIVÁ TEOLOGIE, a šlo o její svazek č.1 ... Vlastně nevíme, zda byl ještě nějaký další. Obě stati mají celkem jen něco málo přes 20 stránek, a jsou to vlastně přednášky, jimiž s požehnáním otce biskupa a „apoštolského administrátora pražského“ Františka Tomáška a s úvodním slovem Dr. Oty Mádra měl započínat celý přednáškový cyklus. O. Dr. Mádr v úvodu mluví o dvacetiletém

intelektuálním postu a představuje řečníka otce Jana Evangelistu jako osobnost, vůči níž by bylo obtížné hledat někoho vhodnějšího pro „živou teologii“. Onen přívlastek implicity předpokládá, že může být – byla - i „neživá teologie“. Ještě daleko obsažnější představu, co může znamenat živá teologie vůči té již mrtvé, získá čtenář z knihy Jana Evangelisty Urbana „Duchovní slovo na dnes a zítra“. Teologicko-pastorační kurs pro kněze běžel od téhož roku 1969 a přežil až do roku 1972. Z obou zmíněných publikací je zjevné, že otec Jan Evangelista byl vnímán jako přirozený duchovní vůdce, a to nejen v rámci rodiny sv. Františka, ale i pro univerzální církev. Současně je také patrné, že dvacetiletý „intelektuální půst“ zde vydal své plody. Jde nejen o snahu přinést myšlenky II. vatikánského koncilu do Čech, jde také o „aggiornamento“, zkušenost zaplacenou lety utrpení, pronásledování a obětí. Otec Jan se obrací dovnitř církve a hledá poučení, jak napravit důsledky neživé teologie, jak pokropit živou vodou mrtvou literu zákona.

Přednáška „Křesťan v současném světě“ je snad ještě životodárnějším pramenem: je totiž vizí církve budoucnosti, je „eklesiologií“ - učením církve o církvi - opět vizí napájenou léty intimity s Bohem ve vězeňských kobkách. Jejím klíčovým slovem je „církev diaspory“ jako naprostý kontrapunkt představy, že evangelium lze šířit pomocí státní moci. Otec Urban nevzdal myšlenku „vrátit Čechy Bohu“, ale nyní již chápe a přesvědčivě argumentuje - s odkazy na autoritu samého Krista - že Boží slovo sice bude hlásáno všude a všem, ale nikde nám Pán nedává záruku, že všichni, celá společnost, bude jednou „křesťanská“. Církev je svou povahou kvalitativní, ne kvantitativní, nespočívá v počtech, ale v zázracích obrácení jednotlivců. Společenství církve budoucnosti bude „tvořivou menšinou“ – řečeno jazykem Benedikta XVI. - vyzařující svou lásku do okolí, v němž žijí. Ve vystoupeních na 2. zasedání Plenárního sněmu katolické církve zazněl i odkaz na tuto vizi otce Urbana.

Hned po návratu otce Jana z vězení se k němu jako zpovědníkovi hlásil jeho již dřívější penitent (ze dvou let před zátahem totality vůči církvi), nyní již tajně vysvěcený kněz - **františkán Benedikt Vladimír Holota OFM**. Ve stejném roce, kdy jeho zpovědník zahajoval teologicko-pastorační kurs a publikoval první přednášky „živé teologie“, se jeho penitent snažil konečně získat státní souhlas k odtajnění svého kněžství. Řehole byla zřejmě ještě i po Pražském jaru problémem, nicméně souhlas se nakonec podařilo získat. Pravou rukou biskupa a apoštolského administrátora pražského ve věcech personálních byl tehdy – také jen nakrátko - P. Jan Machač. Ten stál za tajně vysvěceným knězem tak silně, že církevnímu tajemníkovi nabízel, že si před něj klekne. To přece jen nebylo potřeba - ale potřeba byla to nabídnout! A tak se františkán Benedikt Holota stal na 20 let normalizace farním knězem v Pečkách u Kolína. A P. Jan Machač, když se ukázal jako kádrově neúnosný na Arcibiskupství, pak na ještě delší dobu farářem u sv. Matěje v Praze - Dejvicích a ve filiálním kostele sv. Václava tamtéž. A k tomuto malému kostelíku, který by se jistě líbil i svatému Františkovi, se uchýlily sestry bez hábitu – Urbanky. Tak se řízením Božím (a církevního tajemníka) přihodilo, že františkán sloužil jako farní kněz, a farní kněz jako duchovní správce Sester Apoštolátu sv. Františka. V tomto kostelíku sv. Václava,

patrona Českomoravské provincie řádu Menších bratří františkánů, spravovaném v té době P. Janem Machačem a promodleném Sestrami Apoštolátu sv. Františka, Miloslav kardinál Vlk zahajoval přípravný diecézní proces blahorečení P. Jana Evangelisty Urbana OFM.

Tyto pozoruhodné souvislosti by se ani nebylo snadné dnes dovědět, kdyby na ně neupozornil sám P. Benedikt ve vzpomínkové publikaci k nedožitým 100. narozeninám P. Machače: „Jinak žít“. A na tomto místě i dodává, že v posledním čase mohl otci Machačovi posluhovat svátostmi - a v tom viděl milost. Nejde tedy o souvislosti episodické, ale mají hlubší důvody, aby zde byly připomenuty. P. Jan Machač byl totiž svým pojetím kněžství tak blízko spiritualitě sv. Františka, že ho lze považovat za „františkána de facto“. A jeho žité kněžství bylo neobyčejně blízké „živé teologii“ otce Jana Evangelisty - i jeho penitenta. Tak blízké, že bude nutné se k němu ještě vrátit.

Jak řečeno, po návratu z vězení P. Urbana, až do jeho smrti, byl P. Benedikt opět - po 15 letech - jeho penitentem, a to považuje za jednu z největších milostí, jichž se mu v životě dostalo. Kajícíničky jsme my bratři a sestry v rodině sv. Františka všichni, když ne stále, tak aspoň po čase, a toto smýšlení bereme více, či méně vážně. Nicméně asi málokdo z nás si po celá desetiletí činí poznámky ze svých měsíčních zpovědí, a zapisuje si rady duchovních vůdců a zpovědníků. To právě pociťově činil otec Benedikt, a to po 27 let. Poté trvalo dalších 15 let, než se rozhodl své zápisky, zkušenosti, meditace z tohoto duchovního vedení otcem Urbanem zveřejnit. Stalo se tak roku 2005 ve dvousvazkovém díle, vydaném nákladem Sester Apoštolátu sv. Františka, s „nihil obstat“ a „imprimatur“ provinčního ministra řádu Menších bratří františkánů Českomoravské provincie sv. Václava P. Jana Maria Vianneye Dohnala OFM. „Cesta víry I (1964-1975)“ má podtitul „Poznámky z rozhovorů s P. Dr. Janem Evangelistou Urbanem OFM po jeho návratu z vězení“. „Cesta víry II (1976-1991)“ má podtituly „Vzrůstání duchovního života“ a „Poznámky z duchovního doprovázení P. Dr. Jana Evangelisty Urbana OFM doplněné reflexemi a výpisky“. V roce 2013, u příležitosti Roku víry (a 90. narozenin otce Benedikta) vychází kniha „Věřit...“, (Praha, atelier De cuore). Ta obsahuje také vzpomínku na otce Jana Evangelistu a výběr ze dvou dílů předchozí publikace (100 stran z celku více než 400 stran dvou dílů „Cesty víry“). Pro pořádek třeba uvést, že v obou případech nejde o stránky „normované“, ale podřízené vždy hlavní myšlence – návštějí - a tedy šetřící spíše soustředěnost čtenáře než „papír“. Tolik jen proto, aby se srdce čtenáře neděsilo z počtu stran.

Již při přípravě knížky „Věřit...“ se objevila myšlenka, jak naložit s radami a zápisky chronologicky řazenými, a byla jim dána základní struktura členění, při dodržení chronologie. Svátosti smíření spojené s duchovním doprovázením a radou zpovědníka přirozeně odpovídají momentální situaci a stavu duše penitenta. Zvláště v dobách ještě trvajících pronásledování a sledování státní bezpečností šlo i o tento mimořádný „kulturní“ kontext. Jak ale naznačuje i podtitul II. dílu Cesty víry, šlo i o „vzrůstání duchovního života“. I čtenář postupující často jen „náhodným výběrem“ stránky mohl – po několika letech - přece jen rozpoznat, že jistá témata se objevují vždy znovu, jen v poněkud odlišných

souvislostech. V letech „normalizace“ - po zastavení „živé teologie“ i teologicko-pastoračních kursů – už nebylo P. Janu Evangelistovi Urbanovi umožněno cokoliv publikovat. Dožil se sice ještě pádu komunismu, ale tehdy již jeho zdraví a pokročilý věk nedávaly šanci k jakési duchovní syntéze či závěti, jakkoliv by šlo o nesmírně cenné poselství.

Družiníci Dr. Noska si po jeho smrti často říkali, a i naše generace dlouho potom: „Co by tomu řekl Dr. Nosek?“ Analogická otázka: „Co by tomu řekl po letech také jeho zpovědník?“ se objevuje nikoliv náhodou. Odtud je již jen krůček k myšlence pokusit se získat duchovní poselství otce Jana, obohacené ještě zkušeností z let normalizace a ze vzájemné duchovní spolupráce s jeho penitentem. Jde o naléhavou výzvu nebo o nepřiměřenou ambici? Pokusit se domýšlet skutečné duchovní dědictví po našich předchůdcích s jejich strádáním, utrpením a obětmi, je pro nás zavazující. Současně každý z nás si musí říci: Non sum dignus /nejsem hoden/. Prostě: „nemám na to“. „V zátylku“ každého, kdo by se o toto domýšlení rad osobnosti tak výjimečné pokusil, pak musí znát varování apoštola sv. Pavla: „Kdo mluví sám za sebe, hledá svou vlastní slávu...“. A v rodině sv. Františka k varování apoštola národů přibývá i vztyčený prst našeho otce a zakladatele. Ve „Slovech svatého napomenutí“ sv. František píše: „Proto veliká hanba pro nás sluhy Boží, že světci konali skutky, ale my, vypravující a kázající o nich, toužíme za ně přijmouti čest a slávu“.

S vědomím těchto varování a napomenutí je činěn i tento pokus. Pro jeho podniknutí mluví skryté, zakopané duchovní hřivny vyzískané a zaplacené utrpením našich předchůdců. Ty bychom se měli snažit vykopat na světlo Boží, vzít je vážně, a vyvodit z nich pro sebe poučení.

Ve františkánské tradici trávající již 8 století se setkáváme se dvěma typy osobností, světců a světic. Na jedné straně s věhlasnými teology, dokonce učiteli církve, jako byli světci Antonín z Padovy a biskup Bonaventura z Bagnoregia, na druhé straně s prostými řeholníky a řeholicemi, bratry a sestrami, kteří sloužili bližním celá desetiletí v radosti a pokoře a ke svatosti svého života nepotřebovali napsat „ani řádku“. Není třeba chodit daleko: pro P. Benedikta V. Holotu, na něhož odkazujeme, se duchovní tvorba stala životní potřebou, a je mu dáno, že píše a vydává knihy i po své devadesátce; jeho řeholním patronem je však sv. Benedikt z Palerma, bývalý otrok černé pleti (Il Moro), který byl analfabet - a vyučoval přitom novice! Poukaz na tuto podivuhodnost františkánské spirituality je aktuální i v našich souvislostech. „Živá teologie“ je napájena především intimitou rozhovoru s Bohem, je více vlitou moudrostí než naší jen lidskou rozumností. To platí nakonec v míře svrchované i pro našeho otce sv. Františka: jeho spisy představují jen útlou knížečku, odkazuje v nich prakticky výlučně jen na svého a našeho Pána, a tak se lze důvodně obávat, že dnes by jeho spisy neobstály pro doktorát teologie! Přitom z nich září tak úžasná moudrost. Vysvětlení je právě v oné intimitě rozhovoru s Bohem. V kratičkém dopise sv. Františka „nejdražšímu bratru Antonínu“ jde vlastně o jakési „udělení akreditace“ k „předcítání bohovědy bratřím“;

a tento souhlas je jen podmíněný: pokud v sobě pro to studium neudusí ducha modlitby a zbožnosti, jak je v řeholi přikázáno.

Odkazujeme zde na tři starce ctihodného věku, P. Dr. Jana Evangelistu Urbana, P. Benedikta a P. Jana Machače, jejichž průměrný věk překročil 90 let (a P. Benedikt je přitom, díky Bohu, stále mezi námi). Z této trojice starců, jichž se ptáme („Ptej se svých starců a řeknou ti... Hospodinovým podílem je lid jeho“, Deuteronium 32), představují zpovědník otec Urban a penitent Holota onu intelektuální větev živé teologie „pro dnes a zítra“. Přitom nejhlubším základem moudrosti obsažené v duchovních radách zpovědníka, zprostředkovaných penitentem, jsou léta „věžeňské klauzury“ otce Urbana, během nichž byl zcela odříznut od jakýchkoliv možností studia teologických traktátů, od knih vůbec, a byl tak odkázán výlučně na ducha modlitby a zbožnosti. Třetí stařec ctihodného věku, P. Machač, zde přijímaný jako františkán duchem, představuje onu druhou neméně cennou větev spirituality. Tento otec Jan: Monsignor, kaplan sv. Otce, samozřejmě „uměl číst a psát“, ale také kromě krátkých autobiografických vzpomínek, k nimž byl přemluven v závěru svého požehnaného života, nikdy nic nenapsal ve smyslu „publikační činnosti“. Jubilejní publikace „Jinak žít“ k jeho nedožitým stým narozeninám však přece obsahuje několik jeho kázání, homilií, jež se zachovaly. A několik výroků, které svou prostotou a hloubkou moudrosti připomínají dnes již slavná rčení svatého faráře z Arsu. (Ryzí zbožnost, duch chudoby, prostota života Sv. Jana Maria Vianneye je tak blízká sv. Františkovi, že i jeho by bylo legitimní si „přivlastnit“ pro naši vlastní spiritualitu. Ostatně „nihil obstat“ a „imprimatur“ oběma svazkům Cesty víry našich dvou starců uděloval provinční ministr nesoucí řeholní jméno faráře arského).

Tento možná poněkud obšírný úvod směřuje k duchovnímu paradoxu, totiž ke tvrzení, že pokud bychom měli hledat jakousi trest' duchovní moudrosti z dědictví po otci Janu Evangelistu Urbanovi, tak bychom ji našli nejspíše ve třech výrociích otce Jana Machače:

„Nezáleží tolik na tom, kolik je kněží, jako spíše na tom, jací jsou“.

„Kněz má zapalovat, má se stát plamenem, od kterého všichni, s nimiž se setká, vzplanou“.

„Největším nepřítelem církve je špatný život jejich vlastních dětí“.

Tato trojice výroků vlité moudrosti prostého kněze má své paralely v myšlenkách otce doktora Urbana, když ve stati Křesťan v dnešním světě píše: „Početní velikost církve nepatří k jejímu náboženskému principu. Nemáme se lekat náboženského úpadku, nemáme si dokonce ani přát jiný průběh, lidsky příjemnější. Nemáme se lekat ani marnosti našich snah úpadku zabránit – na poli kulturním, politickém, sociálním, mravním. Apoštol musí počítat s tím, že nemůže všechny obrátit, i s tím, že nemusí zvítězit. Kritériem je oslava Boha, ne lidský úspěch.“

Naše lidské smýšlení nás vede k vykazování počtu účastníků bohoslužeb, naše srdce se svírají úzkostí, když slyšíme, že sestry Apoštolátu sv. Františka již jen s obtížemi zvládají péči o své vlastní staré, nemohoucí sestry, a nová povolání jsou tak vzácná. Nebo když vidíme, jak rok po roku sedí v lavicích kostela sv. Bartoloměje ne už 7, ani 5 Šedých sester III. řádu sv. Františka, ale jen dvě řeholnice. V letech komunistického pronásledování vznikla u nás – samozřejmě ve skrytosti - tzv. teologie umírající církve. Dnes, kdy si chválíme návrat náboženské svobody, můžeme mít pocit, že teologie umírající církve se naplňuje, paradoxně v té svobodě, v níž už nikdo nereglementuje počty seminaristů - bohoslovců; jen scházejí nová povolání. Živá teologie otce Urbana a jeho vize církve diaspory, zaplacená léty utrpení a obětí v letech nesvobody, je však paprskem světla i pro naši dobu. Je úžasným osvobozením pro každého z nás: nezáleží na tom, kolik nás je – i v našem Sekulárním františkánském řádu - ale spíše záleží na tom, jací jsme. CESTA VÍRY je uvozena výrokem duchovního rádce otce Urbana: moto „Víra je v životě kněze každý den novou událostí“. Sestry Apoštolátu, když připravovaly Novénu s Janem Evangelistou Urbanem OFM, tento výrok rozšířily i na nás křesťany - laiky, na naše univerzální kněžství: pro každého z nás v našich životech má být víra každý den novou událostí! A tedy i pro nás platí, že máme zapalovat, stát se plamenem, od kterého vzplanou všichni, s nimiž se setkáme!

Uvědomit si, že „nemůžeme všechny obrátit“ neznamena, že by se církev měla vzdát evangelizace a misijního poslání: církev, která rezignuje na misijní činnost - a naše vlast už byla nazvána misijním územím - doopravdy umírá. Ale to není naše situace! Na živém vinném kmeni Kristovy církve jedny ratolesti odumírají, jiné, nové raší. Sestry klarisky ve Štemberku jsou takovým novým založením v rodině sv. Františka. Zakladatelkou Hnutí Fokolare byla Klára Lubichová – ještě jako naše sestra v Třetím řádu sv. Františka, kam vstupovala jako Josef Urban – za války, ale té druhé, a v obdobně mladém věku jako on. Hnutí Fokolare přítomné dnes asi v 80 zemích světa, je vlastně ratolestí vyrašenou v rodině sv. Františka. A i tam nalézáme sestry a bratry „zasvěceného života“ – ale „bez hábitu“. Když P. Machač říká, že spíš než na počtu kněží záleží na tom, jací jsou, samozřejmě vůbec neznamena, že by se nemodlil a neusiloval o nová kněžská povolání. Naopak - byl v tomto směru mimořádným duchovním otcem desítky novokněží z řad jeho ministrantů. Jednoho roku, kdy bylo v pražské arcidiecézi ještě pět kněžských svěcení, byli tři z toho „Machačovi“! Specifickou cestou jeho nové evangelizace byly perníkové jesličky u sv. Matěje, jejichž iniciátorem a patronem byl, a podporoval jejich dlouholetou „perníkářku“ Helenku Horálkovou OFS, naši sestru v SFŘ.

Nová evangelizace předpokládá otevřenost vůči všem, které potkáme. Také vůči všem, kteří se jen tak „ze zvědavosti“ přijdou podívat na ty jesličky, o kterých se tolik v Praze mluví! P. Machač pokřtil u sv. Matěje něco přes 70 Matějů! Otec Urban říká ve stati „Křesťan v dnešním světě“ také tuto myšlenku: „Nezapomeňme pokorně vědět, že mnohé lidi, které má Bůh, nemá církev, a mnohé, které má církev, nemá Bůh“. Vzorem této otevřenosti vůči

naším bližním – bez rozdílu - je náš sv. Otec papež František. A i tohoto výjimečného jezuitu si můžeme dovolit „přisvojit“ jako „františkána de facto“ - nejen jménem, které si zvolil. V encyklice „Laudato si’“, jejíž název je počátkem Chvalozpěvu stvoření sv. Františka (Bud’ chválen, Pane...) se papež František obrací nejen k lidem dobré vůle, ale k lidem všem. Prvním předpokladem – na naší straně - je vzdání se sebe sama, a vzdání se rozdělujícího vidění: „my“ a „oni“ - ti druzí, protivní, naši bližní. Zda k zázraku obrácení někoho z těch, pro které svět má pojmenování jako „zelení“, „socani“, „komančové“, či „tuneláři“, skutečně dojde, už není naše věc: to „hod’me na Pána“. Svatý František posílal své bratry i k „bratrům loupežníkům“, i ti mu stáli za oslovení, i kvůli nim přišel na svět a i za ně se obětoval náš Pán.



Dvouletý cyklus „Pozvání do intimity s Bohem“ je zamýšlen jako pomůcka pro naše duchovní snažení a vzrůstání ve víře. Dejme se všichni vést moudrostí rad otce Jana Evangelisty Urbana, předávaných nám všem jeho penitentem P. Benediktem, v tom skvělém daru víry a spirituality sv. otce Františka.

Ve čtvrtletních Přílohách Zpravodaje budou následovat tato témata:

1. Duchovní život dnes
2. Intimita rozhovoru člověka s Bohem
3. Prostředky duchovního života
4. Vzrůstání duchovního života
5. Svatost všedního dne
6. Chudoba a radost cesty bratra Františka
7. Život jako pravda v Bohu: před tajemstvím věčnosti

Váš bratr Irenej OFS, s pozdravením Pokoje a Dobra.

V Praze a v Kostelci nad Černými lesy, v době postní Léta Páně 2016.

Literatura:

CESTA VÍRY I (1964-1975). Poznámky z rozhovorů s P. Dr. Janem Evangelistou Urbanem, OFM po jeho náratu z vězení. Zpracoval P. Benedikt V. Holota OFM, Praha 2005.

CESTA VÍRY II (1976-1991). Poznámky z duchovního doprovázení P. Dr. Jana Evangelisty Urbana, OFM doplněné reflexemi a výpisky. Zpracoval P. Benedikt V. Holota, OFM, Praha 2005.

Holota, B. V.: Věřit...Jde to vůbec? Atelier De Cuore, Praha 2013.

Novéna s Janem Evangelistou Urbanem, OFM. Z textů P. Jana Evangelisty Urbana, OFM sestavily Sestry Apoštolátu sv. Františka. Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 2012.

Petrůj, T.- Salvet, O. a kol.: Jinak žít - Mons. Jan Machač (1915-2009). ŘKF Praha-Koloděje a obec Horní Lideč, Praha 2015.

Řehole Sekulárního františkánského řádu. Schválena 1978 v Římě. Český překlad schválený generální ministryní SFR Encarnación del Pozo 2. ledna 2007.

Urban Jan Evangelista: Dnešní přístup k teologii. Křesťan v současném světě. Živá teologie, svazek 1, vydala Česká katolická charita v Ústředním církevním nakladatelství, Praha 1969.

Urban Jan Evangelista: Duchovní slovo na dnes a zítra. Z teologicko-pastoračního kursu roku 1969. Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří, 2004.

Spisy svatého Františka, zakladatele řádu bratří menších. Ladislav Kuncíř v Praze 1926.

Ventura, V.: Jan Evangelista Urban - život a dílo. Sonda do dějin české teologie a spirituality. Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno 2001.

- **Zeptej se starců: Na co se můžeme těšit příště? Bude to životní příběh a duchovní odkaz P. Jaroslava Aloise Moce OFM ve vzpomínkách pěti synů**

Úvodní slovo k pozvánce na františkánské kresby

(pozdávku najdeš v příloze Pozvánky)

Michal František Pometlo OFM (1935)

kněz, člen konventu františkánů u Panny Marie Sněžné v Praze, duchovní asistent MBS Praha Panna Maria Sněžná a MBS Praha Spořilov



Pochází z Příbyslavi z katolické rodiny; tatínek truhlářil. Od malička se v něm projevovaly sklony k malování. Ve třinácti letech se setkává s profesorem Boštíkem, který ho připravuje ke zkouškám na pražskou Akademii výtvarných umění. V roce 1950 mu však lékaři diagnostikují tuberkulózu plic a tak se svých plánů musí vzdát, neboť léčba byla velmi náročná.

P. Michal však kreslí dodnes – bratřím nebo známým: „Jednou v kriminále jsem udělal spoluvězni portrét, on ho poslal ženě a pak vyprávěl, co se nad tím obrázkem jeho žena naplakala, jak to bylo věrné.“

P. Michal zakusil komunistické vězení. Poprvé byl vězněn v letech 1963-1964:

„V Příbyslavi byli vždy skvělí faráři. Ten náš, páter František Halík, k nám zval kapucíny, jezuity, redemptoristy a salesiány na výpomoc i různá setkání. Pana faráře zavřeli hned v roce 1951. Ale po něm přišli další, neméně dobří. Proto v 60. letech Státní bezpečnost usoudila, že je třeba farnost rozbít,

zlikvidovat. Tenkrát tam byl jeden salesián, P. Stanislav Dvořák, který pracoval v zemědělství a přitom tajně zpovídal a pomáhal faráři, který na všechno nestačil. P. Dvořák byl sledován Státní

bezpečností stejně jako lidé kolem něj, včetně mne. Jednoho dne nás sebrali a odsoudili za nedovolené shromažďování a pobuřování."

Po návratu z vězení v roce 1964 pracoval u svého švagra v lese. Dostává se do kontaktu s P. Aloisem Mocem, františkánem, který ho seznamuje s učením sv. Františka:

„Líbilo se mi františkánské tíhnutí k přírodě, k uměleckému založení, poetickému vyjadřování...

„Pod jeho vedením začala tajná formace - přednášky, konzultace, rozhovory. S jeho pomocí se podařilo P. Michalovi sehnat byt a práci v Praze. Pracoval jako pomocný dělník v televizi a současně studoval stavební průmyslovku, kterou zdárně ukončil. Krátce dělal kostelníka u sv. Ignáce na Karlově náměstí, kde měl možnost setkat se s mnoha kněžími.

V roce 1969, kdy se z internace vrátil provinciál františkánů Metoděj Řezníček, je tajně přijat do řádu. Téhož roku vstupuje do semináře v Litoměřicích:

„V tom čase uvolnění a rehabilitace politických vězňů z 50. let mohly zase učit velké osobnosti, jako Josef Zvěřina, Oto Mádr, františkán Bonaventura Bouše... Za pár let je ale zase vyhodili..."

Vysvěcen na kněze je v roce 1974. Státní souhlas však nedostal, protože se vědělo, že je tajným řeholníkem. Pracoval nejprve na stavbě u faráře bratra Berarda na Vysoké u Mělníka. Potom byl poslán provinciálem Alešem Zlámallem, který řídil tajnou františkánskou síť, na práci do brněnské nemocnice sv. Anny. Tam byli tři mladí adepti řádu, které neměl kdo formovat: *„Tak jsem pracoval v nemocnici, skončil jsem třeba ranní směnu, vrátil se do podnájmů, kde jsem sloužil mši, pomodlil jsem se breviář a šel na noční službu. Ti tři kandidáti za mnou různě docházeli, když jsem měl volno."*

V roce 1975 se P. Michalovi podařilo získat státní souhlas do Sokolova. Tam začal opravovat kostely, aby přitom mohl být s lidmi. Po asi čtyřech letech je poslán do Toužimi. Odtud pak nastupuje kaplanskou službu v Plzni.

Roku 1983, při zátahu na františkány pod krycím jménem „Akce Vír" je P. Michal opět zatčen. Brzy je však z borské věznice propuštěn náhradou za československé občany, kteří byli jako rukojmí uneseni protivládní organizací UNITA v Angole.

Revoluci v roce 1989 zažívá P. Michal jako farář v Lokti. Začátkem 90. let je povolán do Prahy, do kláštera u Panny Marie Sněžné. Působí nejprve jako kvardián, představený, který vede dům. Později je zde farářem, dnes ze zdravotních důvodů již jen vypomáhá:

„My františkáni se světem pracujeme různě. Pořádáme různá setkání pro mladé, zamyšlení nad biblí pro zájemce, věnujeme se rodinám. Nám jde o svět, který začíná hledat nějaké duchovní hodnoty, oslovit jej a něco mu nabídnout. Je to pro nás Boží svět, který je pokažen. Možná to spíš intuitivně děláme, než abychom to dokázali pregnantně vyjádřit. Každý je součástí světa, a když se rozhodne žít pozitivně, tak i v tom dílečku, který představuje, mění svět k dobrému. Vždy to něco stojí - práci, čas, zřeknutí se rodiny..., ale i rodu. Je velký problém žít bez dětí, bez vlastního pokračování, vnímám to jako zřeknutí se soukromého dobra pro dobro obecné.

Stále zůstává platné, že křesťan nemůže být spasen sám, že do Božího království jde s ostatními. K tomu se výborně hodí krásné přirovnání jednoho z bratří františkánů Berarda Hasila. Jednou ráno se na své faře díval do zahrady a uviděl hejno koroptví. Všechny poctivě hrabaly a jedna hlídala. Když spatřila nebezpečí, dala signál a hejno odletělo. Tak i my františkáni máme spolu s

ostatními hrabat a hledat potravu, ale v případě nebezpečí musíme dávat signál k záchraně všech."

FRANTIŠKÁNSKÁ PŘÍTOMNOST VE SVĚTĚ

Ekologie v České republice z františkánského úhlu pohledu

Benjamin J. Vail, OFS

Historie životního prostředí v České republice v uplynulých 25 letech je převážně pozitivní příběh o zlepšování. Po „sametové revoluci“ v roce 1989 Česká republika čelila vážným ekologickým problémům, které byly dědictvím éry komunismu. Kyselá deště, umírající lesy, průmyslový odpad, znečištěný vzduch i voda a plýtvání energií měly negativní dopad na lidské zdraví i přírodu.

Zejména po vstupu Česka do Evropské unie v roce 2004 stát udělal velké investice do úklidu odpadu a modernizace ekologické politiky i praxe. Například jednou z podmínek členství v EU byla výstavba nových skládek a sanace starých skládek, stejně jako vybudování nových čistíren odpadních vod v mnoha městech. Výsledkem bylo snížení znečištění půdy a vody. Mnohé řeky, které již byly mrtvé, znovu ožily populacemi ryb, vyder a dalšími živými přírodními organismy. Jiným indikátorem úspěchu postupné likvidace ekologických problémů po komunismu je dramatický nárůst průměrné délky života v devadesátých letech minulého století. Během několika let po roce 1990, se délka života zvýšila až o pět let.

Dnes mnozí věří, že je třeba řešit řadu velmi důležitých otázek životního prostředí v dopravě, kvalitě ovzduší ve městech, a managementu chráněných území (jako jsou např. národní parky). Protože Česká republika leží v centru Evropy, vede tudy značné množství mezinárodní nákladní přepravy, která znečišťuje ovzduší, působí hluk a degraduje infrastruktury. Města se zvětšují a stále více Čechů používá ve svém každodenním životě soukromou dopravu automobilem, což vede k většímu znečištění ovzduší a výstavbě dalších komunikací. Do řešení těchto důležitých otázek patří také debaty o tom, jak chránit přírodní oblasti a zda po celé zemi zvýšit množství a velikost chráněných oblastí.

Z hlediska postojů veřejnosti, přestože po léta mnoho Čechů v průzkumech veřejného mínění vyjadřovalo své obavy o otázky životního prostředí, v mnoha směrech povědomí o životním prostředí zůstává nízké ve srovnání s mnoha západoevropskými zeměmi. V důsledku toho je veřejná politika pro ochranu životního prostředí relativně nevyvinutá.

Z hlediska reálných dopadů na životní prostředí nicméně Češi produkují méně odpadu a spotřebovávají méně elektrické energie na jednoho obyvatele než ve většině ostatních evropských a dalších vyspělých zemích. To je částečně důsledkem nižší životní materiální úrovně života Čechů. Jinými slovy, jednodušší životní styl má nižší ekologický dopad. Nižší spotřeba vede k menšímu znečištění produkovanému zpracovatelským průmyslem a v nakládání s odpady.

Většina českých františkánů, které znám – z prvního, druhého nebo sekulárního řádu – se výslovně neodkazuje na ekologii ve svém každodenním životě. Neprohlašuje se za ekologické aktivisty. Nicméně úsilí františkánů o následování františkánského principu chudoby vede mnohé

k poměrně jednoduchému životnímu stylu, který má přímý pozitivní přínos pro životní prostředí. Češi žijí obecně jednodušším životním stylem než mnoho jiných Evropanů (zejména v důsledku omezeného příjmu) a čeští sekulární františkáni často vedou ještě jednodušší život než běžná populace.

To je v souladu s výzkumem ve Švédsku v devadesátých letech, který ukázal, že i když mladší generace měla více vědomostí o ekologických problémech (získaných z "ekologického vzdělávání" ve škole), starší generace se vůči životnímu prostředí chovala šetrněji díky svému životnímu stylu. Prarodiče nevěděli tolik o změně klimatu nebo o ozónové díře, ale prožili „velkou hospodářskou krizi“ a díky tomu měli silně zakořeněné hodnoty zaměřené na úspornost a šetrnost. Mladí lidé, i když vzdělaní v tom, jak přispět k ochraně životního prostředí, měli vyšší tendenci ke konzumnímu životnímu stylu (zvýšená spotřeba byla patrná např. u McDonald hamburgerů, módního oblečení, turistického cestování a hudebních přehrávačů, CD atd.). Tudíž, "vědomosti o životním prostředí" nejsou nutně tou nejdůležitější věcí, abychom mohli přírodě pomoci.

I když neexistuje žádná oficiální politika nebo akce organizovaná českými sekulárními františkány – ani na národní úrovni, ani na místní úrovni – mnoho našich bratří a sester, ve snaze žít podle evangelia, účinně pomáhá životnímu prostředí. Jedním z největších svědectví evangelium mnoha českých sekulárních františkánů, které je také pozitivním přínosem pro životní prostředí, je dobrovolná jednoduchost a velkorysost věnování svého času a nadání službě společnosti a přírodě v místech, kde žijí.

Některé konkrétní příklady jejich péče a starostlivosti o Boží stvoření zahrnují:

V Plzni sestra Jana Antonie pečuje o opuštěné kočky. Pravidelně je krmí, dokonce se občas stará i o odchycené kočky a snaží se opuštěným tvorům najít nové majitele.

Bratr Oldřich Prokop, lesník v důchodu, se věnuje ozeleňování krajiny. Doma si z řízků rostlin pěstuje nové malé dřeviny a spolu s bratrem Pavlem Václavem je systematicky vysazují v krajině severního Plzeňska. Jednají přitom také s místními samosprávami o určení vhodných míst k výsadbě.

Bratr Pavel Václav se věnuje včelařství a k této zálibě organizovaně vychovává také děti. Dokonce nyní – v důchodu – začal studovat dálkově včelařství na střední škole (školu by měl ukončit v 70 letech!).

Bratr Jaroslav je předsedou základní organizace Českého svazu ochránců přírody v Dobřanech již více než 30 let. Kromě toho 20 let vedl oddíl Mladých ochránců přírody, s dalšími založili letní tábor Mladých ochránců přírody v Polánce u Nepomuka (letos má již 35. ročník), podíleli se na řadě celostátních projektů (sčítání kání, sledování hnízdění čápů...), podíleli se na obnově historického lesoparku Martinská stěna v Dobřanech atd., atd.

Autor se svou rodinou již dlouhodobě žije bez auta. Dopad na životní prostředí a zdraví byl hlavní důvodem tohoto rozhodnutí.

Ve své nedávné encyklice, *Laudato si*, papež František cituje „Chvalozpěv stvoření“ od svatého Františka z Assisi. Sekulární františkáni mohou využít tuto encykliku jako nabádání, či výzvu k hlubšímu porozumění vztahu sv. Františka k přírodě. Také ji mohou využít jako inspiraci k přemýšlení, co můžeme dělat, jak ve svém soukromém životě, tak i jako politicky a ekonomicky aktivní občané, abychom uskutečňovali své povolání: “mít úctu k ostatnímu stvoření, živému i neživému”, a “snažit se přejít od pokušení stvoření zneužívat ke františkánskému pojetí všeobecného bratrství” (SFR Řehole 18). My můžeme změnit své chování, které zraňuje životní

prostředí a můžeme se spojit s ostatními (v politice, nebo prostřednictvím nevládních skupin), abychom chránili přírodu.

Současně mějme na paměti, že hlavním povoláním křesťana je usilovat o dosažení svatosti, žít a sdílet evangelium. Neměli bychom zbožšťovat ani uctívat přírodu samu o sobě, ale spíše respektovat a chránit přírodu jako dobré Boží stvoření, jako materiální skutečnost, která ukazuje k věčné skutečnosti, a být vděční, že nám ji Bůh svěřil, abychom ji používali moudře a podle jeho úradku.

Sv. František sám miloval všechna stvoření, ale nebyl vegetarián. Krása a zázrak přírody nás vede k uctívání Boha. Bůh je Stvořitel a Pán všeho; my mu sloužíme a chválíme ho se svatým Františkem díky správnému vztahu k jeho stvoření. To říká také papež František v encyklice: "Kéž síla a světlo milosti, které jsme obdrželi, je také zjevná v našem vztahu k jiným tvorům a ke světu kolem nás. Tímto způsobem budeme pomáhat živit toto vznešené bratrství s veškerým stvořením, které Svatý František z Assisi tak zářivě ztělesnil."

Překlad do češtiny a úpravy pro českou verzi: Marie Magdalena Janáčková 13. 9. 2015

SLOVO AP. PAVLA františkánům

Sv. Pavel, apoštol pro národy, v dopise Římanům 12 kapitole píše slova, která připomínají v mnoha ohledech naši řeholi (*zvýrazněno*). Jsou to slova, která dávají jasný směr našemu obrácení a povolání žít ve františkánské rodině v sekulárním františkánském řádu:

*Vybízím vás, bratři, pro Boží milosrdenství, **abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť**; to ať je vaše pravá bohoslužba. Nepřízpůsobujte se tomuto světu, **nýbrž proměňujte se obnovou své mysli**, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé. Každému z vás říkám na základě milosti, která mi byla dána: Nesmýšlejte výš, než je komu určeno, **ale smýšlejte o sobě střídlivě**, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh. Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. **Máme rozličné dary podle milosti**, která byla dána každému z nás: Kdo má dar prorockého slova, ať ho užívá v souhlase s vírou. Kdo má dar služby, ať slouží. Kdo má dar učit, ať učí. Kdo dovede povzbuzovat, necht' povzbuzuje. Kdo rozdává, ať dává upřímně. Kdo stojí v čele, ať je horlivý. Kdo se stará o trpící, ať pomáhá s radostí. **Láska necht' je bez přetvářky**. Oškivte si zlo, lněte k dobrému. **Milujte se navzájem bratrskou láskou**, v úctě dávejte přednost jeden druhému. **V horlivosti neochabujte**, buďte vroucího ducha, služte Pánu. **Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí**.*

***Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi**, ochotně poskytněte pohostinství. Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro, a ne zlo. Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Mějte porozumění jeden pro druhého. Nesmýšlejte vysoko, ale **věnujte se všedním službám**. Nespolehejte na svou vlastní chytrost. Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, **žijte se všemi v pokoji**. Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: ‚Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.‘ Ale také: ‚Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbiš a přivedeš k lítosti.‘ **Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.** (lfk)*

Zasláno čtenáři ... (zaslala Daniela Broušková)

Růženec Srdce Ježíšova pochází z roku 2006, kdy uplynulo 150 let od ustanovení svátku Srdce Ježíšova pro celý svět **RŮŽENEC SRDCE JEŽÍŠOVA**

Desátků Růžence Srdce Ježíšova je 7 - jako je svátostí, darů ducha svatého atp.

Na velkých kuličkách jsou Otčenáše

Na malých kuličkách (místo zdrávasů):

Poznáno a milováno budiž Nejsvětější Srdce Tvé Ježíši...(vložit tajemství)...od tohoto času až na věky. Amen.

Na třech malých kuličkách:

- který nemocné uzdravuješ

-který bouře tišíš

-který mrtvé křísíš

Radostný

-andělem zvěstovaný

-z Ducha svatého počatý

-v Betlémě zrozený

-pastýři vítaný

-třem králům zjevený

-v chrámě zasvěcený

-v chrámě nalezený

Bolestný

-d'áblem pokoušený

-Jidášem zrazený

-světem nepoznaný (v Getsemanech)

-Pilátem souzený

-trním korunovaný

-katy bičovaný

-za nás obětovaný

Slavný (Vítězný)

-slavně vzkříšený

-učedníky vítaný

-Duchem svatým oslavený

-apoštoly zvěstovaný

-ve svátostech přítomný

-církví milovaný

-všemi očekávaný

Formace poslané z MBS:

Úvaha nad Šalamounovým přáním a odkazem sv. Františka

(Jana Heroutová MBS Jihlava)

„Kéž bys tedy dal svému služebníku srdce vnímavé, aby mohl soudit tvůj lid a dovedl rozlišovat mezi dobrem a zlem. Neboť, kdo by dokázal soudit tento tvůj lid, jemuž je tak těžké vládnout?“ Panovníku se líbilo, že Šalamoun žádal o tuto věc. Toto je čtení z první knihy Královské (kapitola 3. verš 9. a 10.)

Bůh se ptá Šalamouna, co by si přál. Šalamoun ví o sobě, že je mladý a nezkušený a stojí v čele národa jako jeho otec David, který měl již vybudovanou autoritu. A tu žádá Šalamoun moudrost srdce, aby dokázal rozlišit dobro a zlo. Nežádá dlouhý věk: K čemu mu bude dlouhý věk, když svůj národ povede špatně? Když se nebude moci jeho lid na něho spolehnout? Nežádá bohatství: K čemu mu bude bohatství, když ho nebude umět moudře užívat? Nežádá smrt nepřátel: K čemu bude smrt nepřátel, zmizí tak snad zlo?

Někdy bývá člověku položena otázka: Co chceš? V jednom místě Písma svatého je tato otázka také položena jednomu člověku. Je to v naprosto jiné situaci, kdy podobnou otázku dostává Herodiada, žena krále Heroda při oslavě jeho narozenin.

Jak víme ze 14. kapitoly Matoušova evangelia, dcera Herodiady, podle tradice jménem Salome, tančila na oslavě Herodových narozenin. Líbila se králi natolik, že slíbil dívce dát cokoli, o co si řekne. Ta nevěděla, a tak se zeptala matky, „co si má přát“. Její matka si přála ihned na míse hlavu Jana Křtitele. A tak můžeme srovnat odpověď Šalamouna, nezkušeného mladíčka, který si mohl přát cokoli od samotného Boha vládce nad jeho životem a odpověď Herodiady. Ocitla se v podobné situaci, kdy měla svobodnou volbu pro své přání a Herodes byl vlastně také vládce nad jejím životem, když opustila svého manžela Filipa a oddala se jeho bratru Herodovi. Měla obrovské možnosti a mohla si přát prakticky cokoli. Ale ona si přála jen uspokojit svou nenávist vůči Janu Křtiteli, kterého si Herodes velmi vážil. Proč? Protože Jan ukazoval na její špatnost.

Co chceme my? Můžeme mít nejrůznější přání, ale vždy můžeme v zásadních otázkách volit buď jako Šalamoun: dobro anebo jako Herodiada: zlo. Je jen na nás, jak se rozhodneme. Bůh nám dává mnoho prostředků, které samy o sobě zlo neznamenají. Peníze, bohatství a jiný majetek způsobit zlo samy o sobě nemohou, dokud nejsou v zájmu zla použity. Ale tytéž peníze, bohatství a majetek mohou být použity k dobrým účelům.

Důležitý je náš vztah k věcem okolo nás a odpověď na otázku: co chceš. Sv. František žil v naprosto jiné době než my a žít chudobu prakticky tak jako on, nemůžeme. Ale jeho touhu po chudobě určitě můžeme sdílet a naplnit ji způsobem, který nám současnost umožňuje.

Můžeme také chtít chápavé srdce, abychom správně rozeznali dobro od zla a to, co nám Pán skrze svoji dobrotu dal k dispozici, mohli užívat k prospěchu druhých. A tady nejde jen o majetek, ale také o naše schopnosti. I ty můžeme použít k dobrému nebo ke zlému. Nesmíme lpět na hmotných věcech, jak nás učí sv. František. I velké prostředky máme užívat rozumně a skromně vzhledem k našim potřebám. Naše chudoba a odkaz sv. Františka znamená žít skromně a nedívat se tam, kde lidé mají větší materiální možnosti, ale tam, kde lidé trpí nedostatkem. Skutečně velkou úctu si zaslouží majetní lidé, kteří žijí, modlí se a svými prostředky tak pomáhají bližním. Díky Bohu za to, že takoví lidé jsou mezi námi a poděkujme za ně v modlitbách.